

SMTHL:n hallitus 23.5.2009: MIELENTERVEYSHOIDON OPETUSTA KEHITETTÄVÄ

asia: Tehyn koulutuspoliittinen strategia

JOHDANTO:

Sosiaali- ja terveydenhuollon koulutettujen ammattilaisten järjestö TEHY, jonka yhteistyöjäsen SMTHL on, valmistele uutta nelivuotista koulutuspoliittista strategiaa. SMTHL osallistuu strategian valmisteluun.

Hoitotyön opetuksen suunnittelu, toteutus ja valvonta on hajautunut eri tahoille ja hallintokuntiin. Toisen asteen opetuksessa on muutostarpeita; esim. opiskelijavalinnat ja opinto-oikeudet ovat olleet esillä medioissa, kun on keskusteltu potilasturvallisuudesta, työvoimatarpeesta ja hoitotyön laadusta.

HUOMIOITAVAA:

Toisen asteen hoitotyön opetuksessa on monia ratkaisemista ja huomiota vaatia seikkoja, mm:

- opetusministeriön ja opetushallituksen, sosiaali- ja terveysministeriön ja työvoimahallinnon yhteistyön ja vastuiden selkeyttäminen hoitotyön toisen asteen suunnittelussa, toteutuksessa ja ohjauksessa
- työvoimatarpeen ja opiskelupaikkojen määrän yhteensovittaminen
- koulutuksen laatu on yksi sosiaali- ja terveydenhuollon vetovoima- ja arvostustekijöistä
- oppilaitosten ja opetuksen järjestäjien valvonta ja ohjaus
- työelämän, erityisesti hoitotyön professioiden eli ammattikuntien, näkemysten ja palautteiden huomioiminen opetushallinnossa: professioiden ääntä on kuultava
- opettajien pätevyys ja omakohtainen kosketus työelämään: säännöllinen osallistuminen aika ajoin käytännön hoitotyöhön
- työelämän (työyhteisöjen) ja oppilaitosten välisen yhteistyön pulmat, erityisesti näyttöjen arvioinnissa
- työvoimapolitiittisten koulutusten valvonta ja laatu
- mielenterveyshoidolle (sisältäen päihdehoidon) oma koulutusohjelma ja tutkintonimikkeeksi mielenterveyshoitaja
- terveydenhuollon opetus- ja tutkintojärjestelmän yhtenäisyys
- mielenterveys- ja päihdetyön toisen asteen tutkinnon on annettava valmiudet jatko-opintoihin
- ammatti- ja erikoisammattitutkintojen asema ja kelpoisuusehdot suhteessa ammatinharjoittamisoikeuteen johtavaan tutkinto-

- opetukseen ja jatkotutkintoihin: ei rinnakkaisia sisääntuloväyliä sosiaali- ja terveydenhuollon ammattitoimintaan
- kliinis-ammattillisen opetuksen ja lähiopetuksen määrä mielensterveys- ja päihdetyön toisen asteen opetuksessa riittäväksi
 - psykiatrisen hoitotyön erityisvaatimusten huomioiminen opiskelijavalinnassa: soveltavuuden ja motivaation arvioinnille ja opiskelijavalinnalle valtakunnalliset yhtenäiset perusteet
 - alaikäisten asema psykiatrisen hoitotyön opetuksessa; mielensterveyshoidon opiskelijan on oltava vähintään 18 vuotias
 - psykiatrisen hoitotyön opetuksen erityispiirteet liittyvät haavoittuvien ja vajaavalttaisten potilasryhmien kanssa työskentelyyn sekä oikeuspsykiatrisen ja tahdosta riippumattoman hoidon vaatimuksiin
 - täydennyskoulutusmahdollisuuksia parannettava
 - huomiota täydennys- ja lisäkoulutusten laatuun ja saatavuuteen
 - toisen asteen hoitajien hankkimaa erityisosaamista arvostettava ja hyödynnettävä paremmin

LOPPUPÄÄTELMÄ:

Työelämävastaavuus mielensterveyshoidon toisen asteen opetuksessa merkitsee koulutusta, joka antaa hoitajalle ammatinharjoittamisoikeuden lisäksi pohjan henkilökohtaiseen kasvuun hoitotyön osajana ja valmiuksia vastata yksilöiden ja yhteisöjen mielensterveyden tarpeisiin. Opetus perustuu terveystieteelliseen tutkimukseen, luotettavaan kliiniseen kokemukseen ja ammattieettisiin arvoihin.

Opetusjärjestelmän eettinen vastuu potilaan ja yhteisöjen mielensterveydestä, kansanterveydestä. potilasturvallisuudesta ja ammatillisuuden laadusta ei saa syrjäytyä lyhytnäköisten työvoimapolitiittisten ratkaisujen tai liiketaloudellisten etujen tieltä.

Yksi osa ratkaisua SMTHL:n mielestä on mielensterveyshoidon oma koulutusohjelma ja mielensterveyshoitajan tutkintonimikkeen palauttaminen.

Seinäjoella 23.5.2009
SMTHL:n hallitus

mth Tarja Klemola, SMTHL:n puheenjohtaja
mth Hanne Ylitalo, SMTHL:n hallituksen sihteeri

esittelijä: msh Harri Heikkilä